

בחינת סיום (מועד ג') בקורס
מבנים אלגבריים להנדסה (83218)
 מרצה: ד"ר נתן קלר

משך הבחינה: שעתיים וחצי.

נא לענות על 4 מתוך 5 השאלות. בכל שאלה, סעיף א' שווה 15 נקודות וסעיף ב' שווה 10 נקודות.
 חומר עזר מותר בשימוש: מחשבון בלבד.

בהצלחה!

שאלה 1

- א. יהי $n \geq 4$. הוכיחו כי המרכז של החבורה A_n (התמורות הזוגיות על n איברים) מכיל את תמורת הזהות בלבד.
- ב. תהי G חבורה עם p^n איברים, כאשר p ראשוני ו- n מספר טבעי. הוכיחו כי המרכז של G מכיל יותר מאיבר אחד.

שאלה 2

- א. תהי G חבורה ויהי $x \in G$. נניח שמתקיים $x^k = e$. הוכיחו כי $o(x) | k$ (כלומר, k מתחלק בסדר של x).
- ב. תהי G חבורה בת 5776 איברים, ותהיינה H, K תת-חבורות של G כך ש- $|H| = 19$ ו- $|K| = 8$. הוכיחו כי $H \cap K$ מכילה את איבר היחידה בלבד.

שאלה 3

- א. תהי G חבורה ותהיינה H, K תת-חבורות נורמליות שלה, כך ש- $H \cap K = \{e\}$. הוכיחו כי לכל $x \in H$ ולכל $y \in K$ מתקיים $xy = yx$.
- ב. האם קיימת חבורה סופית קומוטטיבית שאינה ציקלית ואין לה תת-חבורה נורמלית חוץ מהחבורה עצמה ו- $\{e\}$?
- ג. (סעיף בונוס קשה ששווה נקודה אחת): כמו סעיף ב', אבל ללא ההנחה שהחבורה קומוטטיבית.

שאלה 4

- א. יהיו a, n מספרים טבעיים זרים (כלומר, $\gcd(a, n) = 1$). הוכיחו כי לכל b טבעי קיים מספר שלם $0 \leq x < n$ אחד ויחיד כך שמתקיים $ax = b \pmod{n}$.
- ב. יהי R חוג, ויהיו $a, b \in R$. נניח שקיימים מספרים טבעיים זרים m, n כך שמתקיים $a^m = b^n$ וגם $a^m = b^m$. הוכיחו כי $a = b$.

שאלה 5

- א. נתבונן בשדה $F_{16} = \mathbb{Z}_2[x] / \langle x^4 + x^3 + 1 \rangle$. תהי $G = (F_{16} \setminus \{0\}, \cdot)$ החבורה הכפלית של השדה (כלומר, הפעולה של G היא כפל פולינומים מודולו $x^4 + x^3 + 1$). הוכיחו כי הפולינום x הוא יוצר של G .
- ב. תנו דוגמה לשדה סופי שכמות האיברים שלו אינה מספר ראשוני, בו הפולינום x אינו יוצר את החבורה הכפלית.